

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-07954/2015-ERU

V Praze dne 10. září 2015

Č. j. 07954-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-07954/2015-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], PSČ [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], PSČ [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona provedl dne 26. února 2015 na adrese [REDAKCE], ul. [REDAKCE] č. p. [REDAKCE], zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že před měřicím zařízením, elektroměrem v. č. [REDAKCE], propojil přívodní a odvodní fázový vodič o průřezu 4 mm, v důsledku čehož následně vědomě odebíral a umožnil odebírat z neměřené části elektřinu, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 26015.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 53 odst. 2 zákona o přestupcích, bylo dne 30. dubna 2015 doručeno oznámení Policie České republiky,

obvodního oddělení Horní Slavkov (dále jen „Policie ČR“) o přestupku společně se spisovým materiálem č. j. [REDACTED].

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 13. dubna 2015 se na základě zjištění neoprávněného odběru elektřiny dostavil na Policii ČR pan [REDACTED], zaměstnanec společnosti NTL Forensics a.s., s oznámením, že na adrese [REDACTED], ul. [REDACTED] č. p. [REDACTED], u elektroměru č. [REDACTED] pro byt č. [REDACTED] zjistil chybějící montážní plombu na zákrytu svorkovnice elektroměru. Po demontáži zákrytu svorkovnice pan [REDACTED] zjistil, že přívodní a odvodní fázový vodič o průřezu 4 mm jsou překříženy bez měření přes jistič 1x 25 A. Kontrolním měřením zjistil protékající proud 0,93 A. Pan [REDACTED] kontaktoval paní [REDACTED], která umožnila zadokumentování spotřebičů v bytě č. 8 a která rovněž převzala oznámení o výsledku kontroly odběrného místa a o přerušení dodávky elektřiny k bytu č. 8.

Paní [REDACTED], trvale bytem [REDACTED], [REDACTED] č. p. [REDACTED] Policii ČR do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 13. dubna 2015 uvedla, že asi dva měsíce před tímto dnem obdržela složenku na dlužnou částku 6 200 Kč na elektřině a protože dluh neuhradila, byla jí elektřina odpojena. Paní [REDACTED] se obrátila na obviněného z přestupku, který je otcem jejího postiženého syna, aby jí s řešením situace pomohl. Obviněný z přestupku řekl, že kvůli synovi provede neoprávněné připojení, což podle paní [REDACTED] dva dny po odpojení elektřiny také učinil, neboť od toho dne elektřina opět fungovala. V bytě s paní [REDACTED] bydlí celkem 5 dětí. Paní [REDACTED] dále uvedla, že obviněný z přestupku v bytě č. 8 bydlel, avšak 14 dní před zjištěním neoprávněného odběru ho z bytu vypověděla. Obviněný z přestupku se od té doby zdržuje ve sklepě domu. Paní [REDACTED] měla v úmyslu elektřinu neoprávněně odebírat do doby, než se vyřeší její tíživá situace a než bude moci uhradit dluh za dodávky elektřiny.

Dne 27. dubna 2015 podal Policii ČR vysvětlení obviněný z přestupku, který uvedl, že v domě na adrese [REDACTED], [REDACTED] č. p. [REDACTED], bydlí jeho přítelkyně, které pro neplacení odpojili elektrickou energii. Protože obviněný z přestupku má postiženého syna a pro něho potřeboval elektrický proud, aby se v bytě svítilo a aby mu přítelkyně mohla vyprat, provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení tak, že v přízemí domu otevřel skříň s elektroměrem, vzal drátek a překřížil oba dva dráty vedoucí k nim do bytu, čímž se obnovil přívod elektrického proudu do bytu. Podle obviněného z přestupku neoprávněný odběr trval pět dní.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný z přestupku sám vypověděl Policii ČR, že to byl on, kdo provedl na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, zásah bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že spojil přívodní a odvodní vodiče, které vedly mimo měřicí zařízení do bytu paní [REDACTED]. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě potvrdil sám obviněný z přestupku, že si byl vědom svého protiprávního jednání. Z vyjádření obviněného z přestupku učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný z přestupku přestupek spáchal úmyslně za účelem připojení elektřiny do bytu. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání úmyslné.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měl obviněný z přestupku dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněný z přestupku provede úmyslně zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 zakotvuje, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Tím, že dne 26. února 2015 obviněný z přestupku provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněného z přestupku v dané věci, je nesporné, že obviněný

z přestupku si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele přenosové soustavy ani provozovatele distribuční soustavy.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Vzhledem k tomu, že Policie ČR jednání podezřelého kvalifikovala jako přestupek, nerozporuje správní orgán její závěr, že v daném případě skutečně nešlo o trestný čin. Taktéž lze, i s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, vyloučit znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání postižitelné podle zvláštních právních předpisů jako správní delikt.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Obviněný z přestupku přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahu potřebné odborné znalosti a souhlas provozovatele distribuční soustavy. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel propojil odběrné elektrické zařízení úmyslně, a to za účelem připojení elektřiny do domu, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný z přestupku se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu, přičemž tímto jednáním způsobil škodu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněného z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání obviněného z přestupku jako závažné.

Následek protiprávního jednání obviněného z přestupku, tj. neoprávněný odběr elektriny, trval dle jeho vyjádření po dobu pěti dní. Tento časový údaj je však v rozporu s tím, co uvedla paní [REDAKCE], která elektřinu v bytě č. 8 neoprávněně užívala, přičemž počátek neoprávněného odběru nastal den poté, co byla elektřina z důvodu neplacení odpojena. Správní orgán má za to, že žena, která se stará o domácnost a pět dětí, ví zcela přesně, kdy byla domácnost bez elektrického proudu. Tvrzení obviněného z přestupku naopak považuje správní orgán za účelové, kterým chtěl obviněný z přestupku zlehčit následek svého protiprávního jednání. Dobu trvání neoprávněného odběru v délce 45 dní správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný z přestupku se ke svému jednání přiznal, což chápe správní orgán jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Správní orgán proto považuje pokutu ve výši 2 000 Kč za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak pokuta může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení